

- гнучкість умов полягає у можливість домовлятися про графік виплат форфейтеру частинами;
- конфіденційність - усі форфейтингові угоди конфіденційні, і фінансова ситуація експортера не розголошується;
- співпраця з державою, через те, що деякі країни пропонують державні гарантії для форфейтингових угод, що знижує ризики для форфейтера і може призвести до нижчих ставок.

Підсумовуючи вищевикладений текст, варто підсумувати, що угода типу форфейтингу – це зручний і безпечний інструмент фінансування міжнародної торгівлі, що дозволяє експортерам отримувати швидке фінансування, захищатися від ризиків неплатежу та планувати свою діяльність більш ефективно. Форфейтинг може бути вигідним інструментом для експортерів, які прагнуть: покращити грошовий потік; знизити ризики; розширити ринки збуту; укласти угоди з новими покупцями. Але важливо ретельно вивчати умови форфейтингової угоди та порівняти пропозиції різних форфейтерів, перш ніж приймати остаточне рішення.

Список використаних джерел:

1. Басюк Т. Фінансові аспекти зовнішньоекономічних операцій. Економіка, фінанси, право. 2017. № 6. С. 20–24.
2. Що таке форфейтинг? URL: <https://edin.ua/shho-take-forfejting/>

Уляна Савків

*кандидат економічних наук, доцент кафедри
менеджменту і маркетингу*

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна*

Валентина Прохорова

здобувач за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна*

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

Циклічний розвиток економічної системи піддається періодичним кризам. Кризові явища притаманні як національній економіці в цілому, так і окремим галузям і суб'єктам господарювання. Фінансовий контролінг в системі антикризового управління є ключовим інструментом для ефективного реагування на виклики кризових ситуацій. Він забезпечує постійний моніторинг фінансових показників підприємства, що дозволяє оперативно виявляти проблемні ланки та управляти ресурсами відповідно до поточних потреб. Актуальність його застосування полягає в тому, що дозволяє підприємствам оптимізувати витрати, мінімізувати ризики та забезпечити стійкий фінансовий стан.

Фінансовий контролінг – це система інструментів, методів та технологій для підтримки оперативного та стратегічного управління організацією з метою максимізації прибутку та результатів діяльності [3].

В сучасних умовах господарювання він є невід'ємною частиною системи регулювання, метою якої є виявлення відхилень і порушень на ранній стадії задля можливості застосувати коригуючі заходи.

Об'єктом фінансового контролінгу є управлінські рішення щодо основних аспектів фінансової діяльності підприємства чи організації [3].

Суб'єктами виступають власники, топ-менеджери, фінансові служби та спеціальні підрозділи на підприємстві [3].

В міжнародній практиці контролінг використовують не лише комерційні, а й неприбуткові організації, такі як благодійні фонди, державні установи та громадські організації.

Виділяють два види фінансового контролінгу: операційний та стратегічний контролінг, кожен з яких виконує свої завдання.

Таблиця 1

Завдання операційного та стратегічного фінансового контролінгу

Операційний контролінг	Стратегічний контролінг
Забезпечення оптимального рівня рентабельності та ліквідності підприємства	Визначення довгострокових цілей діяльності підприємства
Мінімізація ризиків у збуті та у виробництві, ефективність використання ресурсів	Розробка стратегії покращення діяльності підприємства
Досягнення короткострокових цілей	Оцінка виконання поставлених завдань за рахунок аналізу фінансових показників
Здійснення операційного управління на основі аналізу фінансових показників	Аналіз розбіжностей в планах сформованої стратегії
Аналіз планових показників	Оцінювання інвестиційних проєктів
Управління грошовими потоками та контроль за поточним фінансовим становищем	Пропозиції за новими напрямками діяльності

Джерело: [3, с. 31]

Запровадження системи фінансового контролінгу на підприємстві дозволяє підвищити ефективність процесу управління фінансовою діяльністю. Для цього необхідно [1]:

- проаналізувати діяльність підприємства;
- прийняти рішення про впровадження служби фінансового контролінгу;
- здійснити розрахунок бюджету;
- визначити тактичні та стратегічних цілі;
- розробити методики та застосувати інструменти фінансового контролінгу, зважаючи на специфіку діяльності організації;
- створити комплексну систему інформаційного забезпечення;
- оцінити ефективність служби контролінгу.

Ці етапи допоможуть керівництву підприємства приймати обґрунтовані фінансові рішення, оптимізувати фінансові процеси та виявляти потенційні проблеми чи ризики забезпечення фінансової стійкості.

Важливим інструментом для забезпечення ефективного управління фінансами підприємства є принципи фінансового контролінгу [2]:

1. орієнтованість на кількісні показники (передбачає використання кількісних показників для оцінки фінансової діяльності підприємства, таких як оборотність активів, рентабельність, ліквідність та інші);

2. спрямованість на досягнення фінансової стратегії;

3. своєчасність, простота та гнучкість побудови фінансового контролінгу;

4. багатofункціональність (передбачає реалізацію таких завдань як контроль за бюджетуванням, фінансовий аналіз, управління оборотними коштами, інвестиційний контроль та інші, щоб забезпечити повноту та комплексність контролю фінансової діяльності);

5. відповідність методів фінансового контролінгу особливостям методів фінансового аналізу та планування;

6. економічна ефективність впровадження фінансового контролінгу.

Таким чином, фінансовий контролінг – це управлінський інструмент, запровадження якого допоможе українським підприємствам стабільно функціонувати в поточних кризових умовах господарювання [4].

Фінансовий контролінг є необхідним елементом управління підприємством, який допомагає забезпечити його стабільність, конкурентоспроможність та успішний розвиток. Він дозволяє вчасно впроваджувати заходи з покращення фінансової стійкості підприємства, виявляти ризики та розробляти стратегії їх зменшення. Завдяки фінансовому контролінгу система управління може об'єктивно оцінювати ситуацію на ринку та внутрішніх фінансових процесах, що робить можливим прийняття своєчасних та обґрунтованих рішень для подолання кризових викликів.

Список використаних джерел:

1. Бердар М. М. Фінансовий контролінг як складова системи управління стійким розвитком підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 18, верес. С. 33–37.
2. Радзівіло І. В., Сіліна І. В. Концептуальні засади фінансового контролінгу на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2015. № 11. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4518> (дата звернення: 23.04.2024).
3. Сабліна Н. В. Фінансовий контролінг : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 161 с.
4. Сидор Г. В., Савків У. С. Фінансовий контролінг підприємства. Науковий простір України: сучасні виклики та загрози : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжн. участю, (м. Вінниця, 20–21 жовт. 2022 р.). Вінниця, 2022. С. 69–71.

